

Maria Teresa Azkarai Kareaga
Gernika-Lumo, Bizkaia (1939)

Aurkibidea

Biografia

1939an jaio zen Ajangizen eta gerora Lumoko [Olazarraga](#) "Olazarre" baserrira joan zen bizitzera.

Zintak

GER-010

- **Proiektua:** Lumoko historia
- **Elkarrizketatzailea(k):** Zarrabeitia, Alberto
- **Data:** 1994-01-01
- **Iraupena:** 38 min
- **Euskarria:** Audio Analog
- **Kodifikatzailea:** Agirrebeña, Aintzane

Pasarteak

1. Beti ezagutu du Marijesiak kantatzeko ohitura

- **Erref:** GER-010/002
- **Iraupena:** 0:01:52. **Hasi:** 00:00:13. **Bukatu:** 00:02:05
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Erlijioa » Ohiturak eta bizimodua » Eliza giroko ospakizunak » Gabonak
- Aisia » Jai-giroa » Santa Ageda
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Ohiturak eta sinesmenak

Laburpena:

Beti ezagutu izan du Marijesiak kantatzeko ohitura, bai Ajangizen, bere jaiotetxean, eta baita Lumoko "Olazarre" baserrian ere. Auzoko gazteak etortzen ziren "Olazarre"ra, bai Marijesiak kantatzera eta baita Santa Ageda eskean ere.

2. Santa Agedetan borondatea eskatzen zuten

- **Erref:** GER-010/004
- **Iraupena:** 0:00:58. **Hasi:** 00:03:22. **Bukatu:** 00:04:20
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Santa Ageda

Laburpena:

Santa Agedetan eskean etortzen ziren, kantari. Borondatea eskatzen zuten.

3. Auzoko neskek lehenengo irteera 14-15 urterekin

- **Erref:** GER-010/006
- **Iraupena:** 0:00:46. **Hasi:** 00:06:45. **Bukatu:** 00:07:31
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Erlijioa » Ohiturak eta bizimodua » Eliza giroko ospakizunak » Gabonak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak

Laburpena:

Urte barri egunean eta Erregenetan gaztetxoek kantatzen zuten. Lehenengo irteera izaten zen, izan ere 14-15 urtera arte ez ziren lagunekin irteten. Auzoko lagunekin eta herrian bertan ibiltzen ziren erromeria edo jaietan. Gernikara lehenengoz irten zirenean ezkontzeko adina izango zutela dio.

4. Gabonetako jatekoak

- **Erref:** GER-010/007
- **Iraupena:** 0:01:14. **Hasi:** 00:07:31. **Bukatu:** 00:08:45
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Erlijioa » Ohiturak eta bizimodua » Eliza giroko ospakizunak » Gabonak

- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa

Laburpena:

<p>Gabonetan, jateko berezia. Intxaur-saltsa eta konpota ohikoak izaten ziren. Ume-umetan ez, baina gerora turroia ere bai. Aza-olioa eta oilaskoa.</p>

5. Bedeinkatutako kandelak, kordelak eta jatekoa

- **Erref:** GER-010/009
- **Iraupena:** 0:01:09. **Hasi:** 00:09:36. **Bukatu:** 00:10:45
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Ohiturak eta sinesmenak

Laburpena:

Kandelario egunean kandelak bedeinkatzen ziren. San Blasetan kordelak. Zer gehiago bedeinkatzen zen; laranjak, adibidez. Gero, bedeinkatutako jatekoaren azalak ez ziren botatzen. Bedeinkatutako kandelak trumoa zegoenean pizteko izaten ziren.

6. Ereinotzarekin egindako gurutzeak soroetan

- **Erref:** GER-010/010
- **Iraupena:** 0:01:45. **Hasi:** 00:10:45. **Bukatu:** 00:12:30
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Ohiturak eta sinesmenak

Laburpena:

Garai bateko ohiturak: ur-bedeinkatua, gurutzeak... Kandelarioetakoa nesken ohitura izaten zen eta gurutzeak egitearena mutilena. Ereinotzarekin egiten ziren gurutzeak eta gero soroetan ipini. Ur-bedeinkatua. Herriko parrokoa etortzen zen soroak bedeinkatzera.

7. Abadearentzat baserriko jatekoak

- **Erref:** GER-010/011
- **Iraupena:** 0:01:52. **Hasi:** 00:12:30. **Bukatu:** 00:14:22
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizarekin lotutako pertsonak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Ohiturak eta sinesmenak

Laburpena:

<p>Abadea soroak bedeinkatzera joaten zen baserrietara. Gero, jateko eskean etortzen zen; arrautzak, artoa, garia edo bestelako jatekoren bat ematen zitzaion. Pazkoa inguruan etortzen zen jatekoak batzen.</p>

8. Bedeinkatutako gurutzeak, kandelak, kordelak eta jatekoa

- **Erref:** GER-010/014
- **Iraupena:** 0:00:50. **Hasi:** 00:15:43. **Bukatu:** 00:16:33
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Ohiturak eta sinesmenak

Laburpena:

Soroetan bedeinkatutako gurutzeak jartzen ziren, trumoiak soroak ez hondatzeko. Kandelarioetan kandelak bedeinkatzen ziren.; San Blasetan kordelak. Bedeinkatutako laranjen azalak musu bat eman eta sutara.

9. San Juanetan sua eta bedeinkatutako sortak

- **Erref:** GER-010/015
- **Iraupena:** 0:00:49. **Hasi:** 00:16:33. **Bukatu:** 00:17:22
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Ohiturak eta sinesmenak
- Aisia » Jai-giroa » San Juan

Laburpena:

San Juanetan suak egiten ziren. Gero, sortak egiten ziren eta neskatoek bedeinkatzera eramaten zituzten mezara.

10. Aurreko urteko San Juan sorta sutan erre

- **Erref:** GER-010/017
- **Iraupena:** 0:00:36. **Hasi:** 00:17:54. **Bukatu:** 00:18:30
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Bestelako kantak
- Aisia » Jai-giroa » San Juan

Laburpena:

San Juanetan egiten zen sorta bedeinkatu egiten zen eta hurrengo urtean sutan erre. San Juanetako abestiak zioen sugeak, muskerrak eta belar txarrak erre egin behar zirela eta gariak eta artoak, berriz, gorde.

11. Gabonetan ogi-zatia gordetzen zuen aitak mantel azpian

- **Erref:** GER-010/020
- **Iraupena:** 0:01:16. **Hasi:** 00:19:54. **Bukatu:** 00:21:10
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Erlijioa » Ohiturak eta bizimodua » Eliza giroko ospakizunak » Gabonak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Ohiturak eta sinesmenak

Laburpena:

Maria Teresak gogoan du euren aita zenak Gabonetan ogiaren lehenengo azala moztu eta mantelaren azpian gordetzen zuela. Ez du gogoratzen zer egiten zuen gero ogi-zati harekin. Mahaia beti bedeinkatzen zen.

12. Gauza gutxi erosten zen; etxeko gaiekin moldatu behar

- **Erref:** GER-010/021
- **Iraupena:** 0:01:36. **Hasi:** 00:21:10. **Bukatu:** 00:22:46
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Baserrria » Baserriko lanak » Herrira saltzera, eroatera
- Baserrria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:

Maria Teresaren jaiotetxean txakolina eta sagardoa egiten ziren. Ardoa ekartzen zen, baina domeketarako edo. Ez zen gauza asko erosten kolean, dirua behar zen eta. Etxeko gaiekin moldatzen ziren: artoa, garia, txerriak...

13. Gaubeila, auzokoren bat hiltzen zenean

- **Erref:** GER-010/023
- **Iraupena:** 0:01:34. **Hasi:** 00:23:56. **Bukatu:** 00:25:30
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Hiletak

Laburpena:

Norbait hiltzen zenean, gaubeila egiten zen. Gau osoan egoten ziren auzokoak hildakoaren etxean, haiei lagun egiten. Gero, hileta ostean, tabernan elkartzen ziren senide eta auzoko guztiak.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2025-12-14

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkarte

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com